

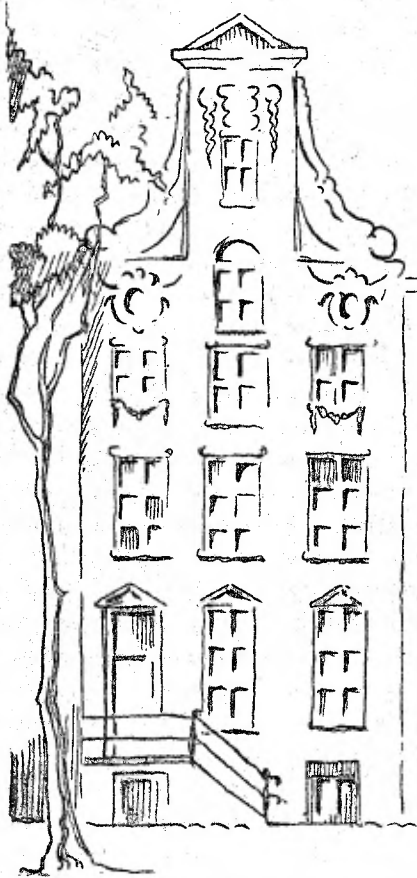
DOOR W.G. VAN DE HULST

DIE DORTME DORA



AAN

DE LEIDER(STER)



UITGEGEVEN DOOR DE
JEUGDCOMMISSIE VAN HET
NEDERLANDSCH BIJBELGENOOTSCHAP
AMSTERDAM - 1947

TEKENINGEN VAN
W. G. VAN DE HULST Jr



Groot-moe-der kan zo mooi ver-tel-len.
Ze ver-telt al-tijd van heel lang ge-le-den.
Dat is juist *mooi*. Ze zegt: Moet je eens luis-
te-ren! Dan zal ik je het ver-haal van een
dom meis-je ver-tel-len. . . . Van een *erg* dom meis-je,
ja! En weet je, wie dat dom-me meis-je *was?* . . .
Dat was jul-lie *groot-moe-der*. Dat was *ik*, — ik
zèlf. . . . Ja, ja, ik ben zèlf ook een klein meis-je ge-
weest; — aar-dig hè? Maar 't is wel heel, héél lang
ge-le-den.

Nu is mijn haar wit, — net zil-ver, hè? . . . *Toen*,
lang ge-le-den, was het don-ker-bruin, en 't hing in twee
mooi-e, lan-ge vlech-ten op mijn rug; met strik-ken er aan.
Mijn moe-der zei al-tijd: „Do-ra, ik ben op jouw mooi-e
haar zo trots. . . .”

En ik droeg een lan-ge wit-te schort, met schou-der-tjes van
kant, en twee zak-ken er in.

Ik hield zo veel van mooi-e ver-tel-sels; net als *jul-lie*.

En ik had ook een ou-de groot-moe-der met zil-ver haar;
net als *jul-lie*.

En ik vlei-de ook al-tijd: „Hè, groot-moe, gaat U ver-tel-
len, ja?” — net als *jul-lie*. Maar dat is lang, lang ge-le-den.

Toen, op een keer, was mijn moe-der ziek. Groot-moe kwam
en groot-moe zei te-gen moe-der: „Ik zal je kleine deern-tje
maar een poos-je mee-ne-men: dan is het stil in huis; dan
kun je lek-ker sla-pen en weer be-ter wor-den.”

O, en toen ging ik met groot-moe mee! Dat was een feest! . . .
En ik mocht bij haar blij-ven sla-pen ook; . . . in de bed-

steê, die net was een gro-te koets. . . . Ja, en groot-moe kon zo mooi *ver-tel-len*.

Weet je, waar groot-moe *woon-de*?

In een klein huis-je, — heel al-leen. En dat huis-je stond te-ge-n de gro-te kerk aan-ge-bouwd. . . . Zo aar-dig: als de klok-ken in de ho-ge to-ren luid-den, beef-de groot-moe's klei-ne huis-je er van.

In de a-vond, als de lamp brand-de, ging groot-moe ver-tel-len; maar 't *mooist* wa-ren de ver-ha-len uit de Bij-bel: van Jo-zef, en van ko-ning Da-vid, en van de Ro-de zee. . . . en van de He-re Je-zus, die de zie-ken ge-nas.

Toen werd het Zon-dag. Ik mocht met groot-moe mee naar de gro-te kerk. Ik kreeg twee dik-ke pe-per-mun-ten, en groot-moe had mijn haar-strik-ken met de strijk-bout zo mooi *glim-mend* ge-maakt.

Ik mocht naast groot-moe zit-ten in een ho-ge bank; dicht te-ge-n haar aan. Groot-moe had een gro-te, heel mooi ge-keur-de doek om, met fran-je er aan. . . . Ja, want 't is heel, heel lang ge-le-den. O, en *on-der* die doek hield ik groot-moe's arm vast: wij za-ten zo *lek-ker* saam-pjes. . . .

Toen klom de do-mi-nee op de preek-stoel.

Toen deed hij de heel gro-te *Bij-bel* o-pen.

O, en toen zag ik iets. . . . iets *moois*. In die gro-te Bij-bel ston-den *pla-ten*; — ze-ker wel heel *prach-ti-ge* pla-ten. Mis-schien wel van Jo-zef en van ko-ning Da-vid. . . .

Maar — de do-mi-nee sloeg de mooi-e pla-ten zó maar òm. Hij keek er niet eens naar. . . . Kijk! wéér zo'n mooi-e, zo'n don-ke-re! . . . Ik kon niet zien wat er op stond; maar hij zou wel heel mooi zijn. Jam-mer, de do-mi-nee sloeg hem

al om. . . . Hè, als de do-mi-nee nu eens van die mooi-e plaat ging ver-tel-len, en als ik die plaat, die don-ke-re, dan eens kon zien. . . . !

Ik heb stil-le-tjes naast groot-moe ge-ze-ten; *mijn* arm in *haar* arm. Ik heb mijn pe-per-munten op-ge-zo-gen. Ik heb vlecht-jes zit-ten brei-en in de fran-je van groot-moe's doek.

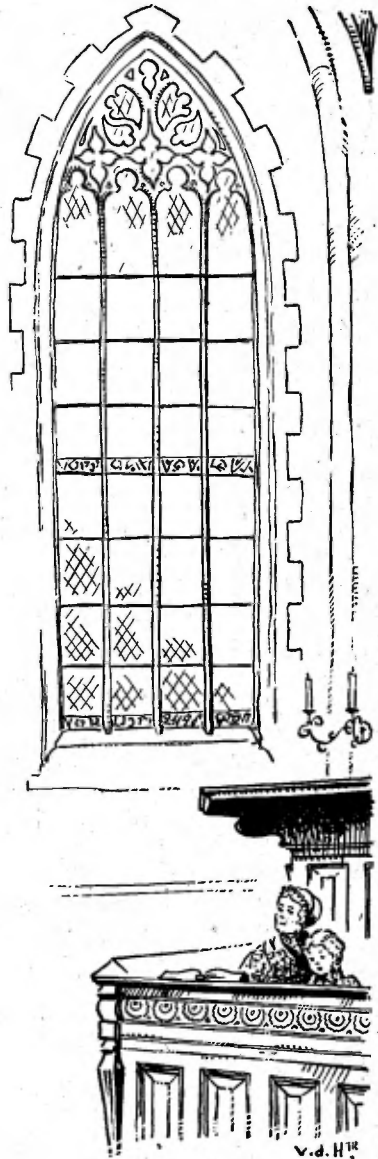
Toen we thuis kwa-men, vroeg ik: „Groot-moe, hebt U óók een Bij-bel met pla-ten?”

„Neen,” zei groot-moe; „maar van-a-vond ga ik weer ver-tel-len, hoor.”

't Was mooi! O, maar ik vond het zo jam-mer, dat er in groot-moe's Bij-bel geen pla-ten ston-den.

II.

O p die Maan-dag-mor-gen speel-de ik bui-ten, vóór groot-moe's huis-je. Ik mocht het straat-je aan-ve-gen met de gro-te be-zem.



Toen zag ik op-eens, dat de gro-te kerk-deu-ren wijd o-pen ston-den. . . . Waar-om?

Ik zet-te mijn be-zem te-gen het bloe-men-rek-je van groot-moe's raam, en ging gauw eens bij die o-pen deu-ren kij-ken. Heel voor-zich-tig! . . . Zou de ou-de *kos-ter* in de kerk zijn? Hij droeg al-tijd een rond, zwart muts-je, en een lan-ge zwar-te jas. Hij slof-te zo met z'n voe-ten, en keek al-tijd knor-rig. Ik was bang voor hem.

Neen, ik zag de kos-ter niet. Ge-luk-kig!

Ik zag wel de vrouw, die de kerk schoon-ma-ken moest: de werk-vrouw. Ik zag ook een jon-gen in de kerk lo-pen; — met een sta-pel sto-ven, drie op el-kaar.

De vrouw zei: „Jan, al die sto-ven uit de ban-ken ha-len en net-jes op-sta-pe-len, hoor, bij de pi-laar ach-ter de preek-stoel.”

„Ja, moe-der,” zei Jan.

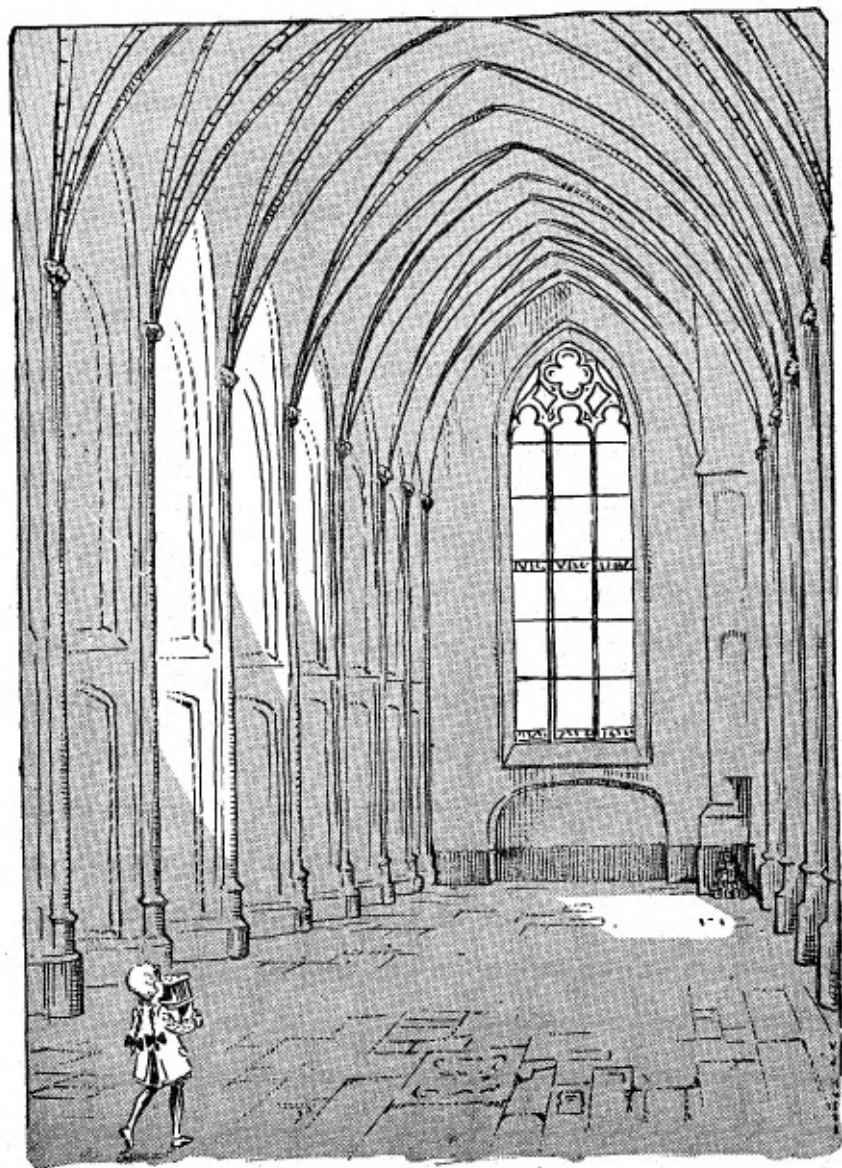
En toen op-eens zag Jan *mij* staan bij de deur. Hij lach-te te-gen me. Hij riep: „Kom maar bin-nen hoor; kom ook maar sto-ven dra-gen. . . .”

Zou ik het doen? . . . Zo-maar die gro-te, stil-le kerk bin-nen stap-pen?

„'t Mag best, hoor!” riep Jan. . . . „Kom maar!”

Ik? . . . Ja, ik *deed* het. De knor-ri-ge kos-ter was er niet. Ge-luk-kig!

En ik ging ook sto-ven dra-gen; twee te-ge-lijk; — en ik sta-pel-de ze ook net-jes op bij de pi-laar ach-ter de preek-stoel. . . . Je voet-stap-pen klon-ken zo vreemd, zo hol in die stil-le kerk. En 't was net, of die ho-ge, stil-le ban-ken je aan-ke-ken.



Al-le sto-ven kre-gen hun plek-je.

Toen zei Jan: „Ik ga knik-ke-ren, bui-ten.” Hij liep weg. En ik? Ik bleef al-leen ach-ter de preek-stoel. De moe-der van Jan was, ver weg, aan het ve-gen in de kerk.

Toen? . . . O, toen zag ik op-eens weer de gro-te Bij-bel met de ko-pe-ren slo-ten op de preek-stoel lig-gen. Hij was dicht; maar op-eens moest ik óók weer den-ken aan de mooi-e, don-ke-re *pla-ten* in die Bij-bel. . . .

Ik kreeg een ro-de kleur: ik voel-de iets klop-pen in mijn keel van de schrik. . . . Ja, want ik had op-eens iets *be-dacht*: iets *moois*, maar — iets heel ergs.

Zou ik het *doen*? . . . Zou ik stil-le-tjes e-ven de trap van de preek-stoel op-klim-men? E-ven maar? En de Bij-bel heel voor-zich-tig o-pen doen? En zo'n mooi-e plaat zoe-ken?

Zou ik het *doen*? . . . De knor-ri-ge kos-ter wàs er niet; de werk-vrouw, vèr weg, veeg-de: die zàg mij niet; Jan, bui-ten, knik-ker-de.

Zou ik het *doen*?

Ik? . . . Ja, ik *deed* het. Ik klom al. Ik klom heel voor-zich-tig, op mijn te-nen, de trap op; — o-ver de mooi-e, dik-ke lo-per heen. Mijn be-nen ril-den.

Het deur-tje van de preek-stoel stond o-pen. Ik kwam bo-ven, bij de gro-te Bij-bel. Ik deed de ko-pe-ren slo-ten los. Ik sloeg de gro-te bla-den op. . . . Het rit-sel-de zo! O, mijn han-den beef-den van bang-heid; mijn hart bons-de. . . .

En ik stond zo *hoog* in de kerk, en 't was er zo stil, zo bang stil; en de le-ge ban-ken ke-ken zo.

Maar op-eens kwam er een *plaat*. . . . O, prach-tig was het! O, kijk eens! . . . Een lief, klein jon-ge-tje in een wieg-je van bie-zen; hij steekt zijn hand-jes uit. Maar dat wieg-je

staat vlak-bij het gro-te wa-ter, tus-sen het riet. . . . Waar-om? Wat zou dat *zijn*?

Ik zoek nõg een plaat, en nõg een. . . .

Ze zijn zo mooi. Ik vind ko-ning Da-vid ook, en ik ver-geet he-le-maal, dat ik — klein meis-je — in die stil-le kerk op de ho-ge preek-stoel sta. Ik wip op mijn te-nen om nog be-ter te kun-nen zien. . . . O, kijk! Al-le-maal *leeu-wen* in een don-ker hol, bo-ze bees-ten. En een man staat er mid-den tus-sen in, en hij is toch niet bang voor die leeu-wen. Hij kijkt naar bo-ven, naar de lucht, naar de he-mel. . . . Waar-om? Wat zou dat *zijn*?

En dåt, — dåt was een le-lij-ke leeuw, daar in die hoek! Zo'n ech-te val-serd. . . .

Maar op-eens! . . . Op-eens *hoor-de* ik iets in de stil-le kerk: voet-stap-pen; *slof-fen-de* voet-stap-pen. Ik keek bang over de rand van de preek-stoel heen. . . . O, ver-schrik-ke-lijk! . . . Slòf! slòf! . . .

„Wat? . . . Wat?” grom-de een knor-ri-ge, nij-di-ge stem. . . . „Wat is dat op de preek-stoel? Er af! Er af! . . . Er uit! Da-de-lijk, zeg ik je. . . . Er uit! . . .”

O, 't was op-eens, of al die bo-ze leeu-wen uit het don-ke-re hol op *mij* af-spron-gen. Mijn knie-ën knik-ten van de schrik. . . . De kos-ter! de kos-ter!

Hij bal-de beî zijn vuis-ten: „Er uit!”

Ik vloog de preek-stoel uit, de trap af. . . . Och ik liep veel te vlug. Ik strui-kel-de



èn. . . . rom-bom-mel-de naar be-ne-den, rol-de de kerk in.

Ja, ja, dat had je niet ge-dacht, hè, dat jul-lie groot-moe-der eens van een preek-stoel is ko-men af-rol-len.

Pijn? Ik voel-de geen pijn. Ik was veel te bang voor die bo-ze kos-ter. Hij wil-de mij grij-pen. . . . Net mis! O, ge-luk-kig! Ik sprong op, ik vloog de kerk door, de deur uit, naar bui-ten, naar groot-moe. . . .

Ik hoor-de de kos-ter nog brom-men: „Zo'n bru-ta-le deern! Zo'n klei-ne heks! Zo maar op de preek-stoel, o 't is een *schan-de!*”

Ik stom-mel-de in wil-de haast groot-moe's huis-je bin-nen, schrei-end van bang-heid. Ik pak-te groot-moe bij haar rok, duw-de ang-stig mijn hoofd diep te-gen groot-moe weg. . . . Ik dacht, dat de bo-ze kos-ter mij *ach-ter-na* kwam, mij grij-pen wou. . . .

„O, groot-moe. . . . help! hèlp!”

Groot-moe schrok. „Kind, wat is er? Wat scheelt er aan?”

„O, Groot-moe, de kos-ter, de *kos-ter*. . . . ik heb. . . . o, groot-moe!”

Maar de kos-ter kwam niet. Ge-luk-kig!

En ik ver-tel-de *al-les*; en dik-ke tra-nen rol-den langs mijn wan-gen, en mijn e-ne knie bloed-de door mijn lan-ge, zwarte kous heen.

Groot-moe schud-de haar hoofd.

„Och, och dom kind-je toch! Dom-me Do-ra. Dat mag toch niet, een klein meis-je op de preek-stoel. . . . Och, och!”

Toen heeft groot-moe mijn knie af-ge-was-sen en er een lap-je om ge-daen. 't Deed erg pijn! En toen heb-ben we sa-men a-nijs-melk ge-dron-ken met twee lan-ge be-schuit-jes met sui-ker.

III.

's Mid-dags za-ten wij sa-men aan de ta-fel voor het raam, achter de bloem-pot-jes. Groot-moe aan de e-ne kant, ik aan de an-de-re kant. Groot-moe brei-de, ik zat kra-len te rij-gen.... En ik was die bo-ze kos-ter al weer he-le-maal ver-ge-ten.

Maar toen kwam er op-eens een me-neer aan, — een lan-ge, def-ti-ge me-neer met een baard; en een ho-ge hoed op.

Hij liep langs de kerk. Hij kwam naar *ons* huis-je toe. Hij keek o-ver de bloem-pot-jes naar bin-nen.

Groot-moe schrok!... O, de *do-mi-nee!*

De *do-mi-nee?*.... *Ik*.... ik schrok nog veel èr-ger. Mijn



mooi-e ket-ting van kra-len viel van de schrik uit mijn hand op de grond. . . .

De do-mi-nee! . . . O, ja, daar had je het nu al. Hij moest wel vre-se-lijk *boos* zijn op mij, om-dat ik op zijn preek-stoel was ge-klom-men. . . . De bo-ze kos-ter had het zeker *ver-klikt*. En nu kwam de do-mi-nee *zèlf*, nu kwam hij mij grij-pen mis-schien, mij *weg-ha-len* mis-schien.

Ik vlóóg in mijn angst van mijn stoel, kroop weg *ach-ter* groot-moe, kneep mijn han-den stijf vast in haar rok. Ik *wil-de* niet weg. . . . „Nee, nee. . . . o nee!” huil-de ik.

De do-mi-nee klop-te aan de deur.

Hij stap-te bin-nen.

Ik. . . ik, ik in mijn bang-heid liet groot-moe los en kroop weg; — on-der de ta-fel. . . . O, mis-schien, *mis-schien* zag hij mij wel niet.

Groot-moe gaf de do-mi-nee da-de-lijk een stoel. . . . „Gaat U zit-ten, do-mi-nee!”

Och, — en *toen*. . . .

Hij had mij tòch al ge-zien.

Hij zei: „Wie zit daar on-der de ta-fel? Kom jij er eens on-der-uit! Kom jij eens hier!”

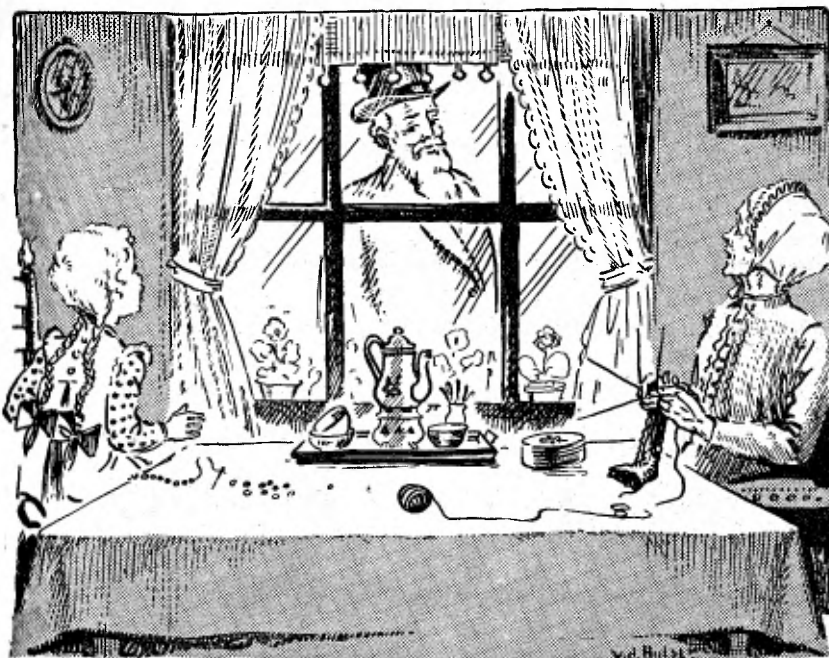
Ja, en toen *moest* ik wel on-der de ta-fel uit-krui-pen, en op-staan, en. . . .

„Kom eens bij me, Wie *ben* jij?”

O, en toen *moest* ik wel naar de do-mi-nee toe-gaan. . . .

Ik beef-de van bang-heid, ik kreeg een kleur als vuur, tranen spron-gen in mijn o-gen, — en ik snik-te het uit: „Nee, nee, o, nee ik zal het nooit wéér doen. . . .”

De do-mi-nee keek me met gro-te o-gen aan, — zo vreemd.



Toen greep hij mijn hand, trok mij naar zich toe. Ik griezelde. . . . En groot-moe stond met een bang gezicht te kijken. Ze wist niet, wat ze zeggen moest.

Toen vroeg de do-mi-nee: „Ben je zo bang voor me?”

„Ja, o, ja,” snikte ik, . . . „maar, maar ik zal het toch nooit, *nóóit* meer doen!”

De do-mi-nee schudde zijn hoofd, en keek mij *nòg* vreemder aan.

„Wat? . . . *Wàt* zul je nooit meer doen?” vroeg hij.

Groot-moe kwam helpen.



Groot-moe zei: „Och, do-mi-nee, 't is zo'n dom meis-je, zo'n dom-me Do-ra Weet U, wat ze ge-da-an heeft, do-mi-nee? Ze is van-mor-gen de kerk in-ge-lo-pen, toen de deuren o-pen ston-den, en ze is stil-le-tjes op de preek-stoel geklom-men.”

„Op de preek-stoel? Maar dat *mag* toch niet!”

„Neen, do-mi-nee, dat mag he-le-maal niet,” zei groot-moe „Ja, en toen heeft ze de gro-te Bij-bel o-pen-ge-da-an.”

„De Bij-bel?” Do-mi-nee's o-gen wer-den nõg gro-ter, nog don-ker-der.

„Ja, do-mi-nee, — de *Bij-bel*, om *pla-ten* te kij-ken, zo'n *dom*, *on-deu-gend* meis-je. . . .”

En groot-moe ver-tel-de al-les, — al-les. Ook van het klei-ne jon-ge-tje in zijn wieg-je van bie-zen, ook van de bo-ze leeu-wen in het don-ke-re hol en de man, die tòch niet bang was.

De do-mi-nee luis-ter-de ge-dul-dig.

Maar hij *wist* dat heel er-ge toch al? . . . Of *niet*?

De bo-ze kos-ter had het toch aan hem ver-teld? . . . Of *niet*?

De do-mi-nee schud-de het hoofd, er kwa-men dik-ke rim-pels bo-ven zijn neus, maar — zo vreemd — hij beet tel-kens met zijn e-ne lip op zijn baard. Waar-om? . . . Hij keek heel boos met zijn don-ke-re o-gen en 't was tòch, of die don-ke-re o-gen *lach-ten*, zo vreemd!

Hij hield mijn e-ne hand maar vast. Ik wil-de mijn hand wel stil-le-tjes weg-trek-ken, maar dat kòn niet.

En groot-moe ver-tel-de ook van de kos-ter, die kwam aan-slof-fen door de kerk, en die zo *boos* werd. En ze ver-tel-de ook, dat ik — in mijn schrik — van de preek-stoel was ge-rol-d.

Toen, o toen — in-eens — hielp het niet meer, dat de do-mi-nee beet op zijn baard. Hij *moest* la-chen.

Hij scha-ter-de het uit. Hij trok mij naar zich toe, hij zet-te mij zo maar op zijn def-ti-ge knie. En hij zei: „O, dom-me meid, dom-me Do-ra, ben jij *pla-ten* gaan kij-ken



op de preek-stoel en ben je er af ge-roid? Ha-ha-ha!
En is de ou-de kos-ter zo boos op je ge-weest? Wou hij je
pak-ken? En ben je toch weg-ge-snapt? Ha-ha-ha!"
Ja, en toen be-greep ik wel, dat de do-mi-nee he-le-maal
niet *kwaad* op mij was. De kos-ter had *niet* ge-klikt. O, ge-
luk-kig.

Maar toen lach-te de do-mi-nee niet meer. Hij zei te-gen
mij: „Wat heb je een mooi-e *vlech-ten*. En die strik-ken
glim-men zo prach-tig.”

Ik knik-te.

„Maar je bent ook een klei-ne dom-oor ge-weest. Is het
niet?”

Ik knik-te.

„Vind je de ver-ha-len uit de Bij-bel zo mooi?”

„Ja do-mi-nee!” zei ik.

„Die ver-ha-len *zijn* ook mooi, hoor. Het zijn de *mooi-ste*
ver-ha-len van de we-reld. De Bij-bel is het *boek* van God.
De Bij-bel is het *woord* van God. In de Bij-bel spreekt God
tot de men-sen, die luis-te-ren wil-len, — en tot de *kin-de-
ren* ook. . . . In de Bij-bel staan ook de mooi-e ver-ha-len
van de He-re Je-zus, die de kin-de-ren lief heeft, het
kwaad hun ver-ge-ven wil, hen voor al-tijd ge-luk-kig wil
ma-ken, Je moet maar goed *luis-te-ren*, hoor, als groot-
moe ver-telt.

Jam-mer hè, dat groot-moe ook niet zo'n gro-te Bij-bel met
mooi-e pla-ten heeft als ik op de preek-stoel. . . . Ja, echt
jam-mer!”

Ja, knik-te ik, ja do-mi-nee.

„Maar hoor eens, klei-ne preek-stoel-klim-ster, ik wéét wat. Kom van-a-vond maar bij mij. . . .”

En die a-vond, toen de sche-mer kwam, ben ik met groot-moe naar het huis van de vrien-de-lij-ke do-mi-nee ge-gaan. Groot-moe had haar mooi-e, ge-kleur-de doek van Zon-dag om-ge-daen. *On-der* die doek hield ik groot-moe's arm vast.

Wij moch-ten bin-nen ko-men in een gro-te ka-mer met al-le-maal boe-ken. En *ik* — ik kreeg ook een boek. O een boek vol met *plaat-jes*. . . . zo mooi!

„Dat mag jij *hou-den*, hoor!” zei de do-mi-nee. „Dat zijn al-le-maal ver-ha-len uit de Bij-bel. Groot-moe zal ze je ver-tel-len of voor-le-zen, en dan mag *jij* naar de plaat-jes kij-ken. En dan komt er *geen* bo-ze kos-ter, die je weg-jaagt.... 't Zijn niet zul-ke *gro-te* pla-ten als in de kerk-bij-bel, maar *klei-ne* plaat-jes kun-nen óók heel mooi zijn.”

Toen zijn we sa-men, heel gauw, weer naar huis ge-gaan. *Ik* droeg het boek. . . . O, ik wil-de kij-ken, *kij-ken* gaan in dat mooi-e boek.

Ja, en nu is mijn ver-haal van het dom-me meis-je, de dom-me Do-ra, die ik *zelf* was. . . . *uit!*

.

Groot-moe-der kan zo mooi ver-tel-len.

Ze ver-telt al-tijd van heel lang ge-le-den, toen ze zelf nog maar zo'n klein meis-je was. Dat is juist *mooi*.

Ze zegt: O ik was zo blij met mijn boek. Ik heb het mijn le-ven lang be-waard. Ik heb het nõg. . . . Kijk maar, hier is het. Het is heel oud ge-wor-den, net als ik, de bla-den zijn

